

under denne undtagelsesbestemmelse. Det siges, at meningsforskelle mellem departementerne ikke uden vedkommende departements samtykke bør gøres kendt for offentligheden.

Kommissionen mener ikke, at en tilsvarende bestemmelse bør optages i lovforslaget. Man tillægger det tværtimod stor værdi, at offentligheden får ret til at blive gjort bekendt med de meningsforskelle mellem myndighederne, som lægger sig for dagen under behandlingen af forvaltningssager. Når den offentlige diskussion kan finde sted med kendskab til sådanne meningsforskelle, vil den bedre end uden sådant kendskab kunne blive en garanti for en saglig, upartisk forvaltning. Dette gælder efter kommissionens opfattelse også, når talen er om brevveksling mellem ministerier. Det må herved erindres, at danske ministre i modsætning til de svenske departementschefer (ministre) er selvstændige forvaltningschefer. I modsat retning har man ment at kunne anføre ministrenes politiske solidaritet; men denne træder og bør træde i baggrunden med hensyn til de almindelige forvaltningssager.

Kun inden for et begrænset område, hvor de politiske synspunkter i særlig grad gør sig gældende, har man ment, at et hensyn til samarbejdet mellem ministre kan begrunde en undtagelse fra offentlighedsprincippet. Ifølge § 4, stk. 1 a, er således brevveksling mellem ministerier om lovgivning, herunder bevillingslove, undtaget fra offentlighedsprincippet. Herefter vil også brevveksling mellem ministerier om forslag til enkeltbevillinger, som senere skal optages på bevillingslovene, være undtaget fra offentlighed. Dette gælder også efter bevillingsforslagets fremsættelse for folketingets finansudvalg.

Brevveksling mellem ministerier om administrative retsforskrifter vil ikke være undtaget, ej heller brevveksling om lovgivning og administrative forskrifter mellem et ministerium og andre myndigheder end et ministerium eller med organisationer.

Da hele den kommunale forvaltning er underlagt kommunalbestyrelsen, har man ment, at brevveksling, som i forhold til kommunalbestyrelsen må anses for intern, bør være undtaget fra offentlighedsprincippet. Det foreslås derfor i § 4, stk. 1 c, at brevveksling mellem en kommunalbestyrelse og dennes afdelinger, udvalg og administrative organer samt mellem sådanne afdelinger m. v. indbyrdes skal være undtaget fra offentlighedsprincippet. Det tilføjes, at kommissioner, udvalg og lignende, som har medlemmer uden for kommunalbestyrelsen, f. eks. bygningsråd og sund-

hedskommissioner, ikke er omfattet af undtagelsesbestemmelsen.

Når man under d) har undtaget statistisk oplysningsmateriale fra offentlighedsprincippet, beror det på hensyn såvel til, at det offentlige får fuldstændige og rigtige oplysninger, som til de navngivne enkeltpersoner, selskaber m. v., som indgiver materiale til udarbejdelse af offentlig statistik. De pågældende må have krav på, at de afgivne oplysninger betragtes som fortrolige.

Man har endvidere, som anført i bemærkningerne til § 2, stk. 1, nr. 2, fundet det rimeligt under e) at undtage dokumenter i sager om administrativ ikendelse af bøder fra offentlighedsprincippet i deres helhed.

Udgangspunktet for udformningen af bestemmelsen i § 4, stk. 2, har været, at de offentlige myndigheders arbejdsdokumenter er af en sådan foreløbig karakter, at de ikke bør være undergivet offentlighedsprincippet. Forvaltningsmyndighederne må have mulighed for frit og uforstyrret at overveje og drøfte de afgørelser, som skal træffes. Efter den svenske ordning er arbejdsdokumenter offentlige efter sagernes færdigbehandling, men kun for så vidt de henlægges sammen med den pågældende sag. Det må antages, at man under en sådan ordning vil være tilbøjelig til — som det efter det for kommissionen oplyste også sker i Sverige — at udskille eller tilintetgøre arbejdsdokumenter med deraf følgende ulemper for forvaltningen ved behandlingen af senere lignende sager, og man har derfor ment det rigtigt at undtage disse dokumenter fra offentlighedsprincippet, også efter at sagen er afsluttet.

Også referater af møder i råd og udvalg vil efter stk. 2 være undtaget fra offentlighedsprincippet. Tilsvarende gælder om råds og udvalgs voteringer og forhandlingsprotokoller, dog ikke referater af møder med udenforstående.

Når det tillige foreslås, at responsa til brug i retssager skal være undtagne, beror det på, at det offentlige på samme måde som en modpart må have ret til — som grundlag for sine overvejelser — at søge fornøden sagkyndig vejledning, uden at andre skal have adgang til at gøre sig bekendt med sådanne responsa.

Til § 5.

Denne bestemmelse fastslår, under hvilken form den enkelte har ret til at gøre sig bekendt med forvaltningens dokumenter. Efter bestemmelsen vil det, når en sag er under ekspedition og af hastende karakter, og når ekspeditionen ikke uden særlig vanskelighed vil kunne afbrydes,